

Nestojím přímo u havarovaného vozidla, přesto mě kouř pálí v očích. Slyším sténat zraněného řidiče a lépe na tom nejsou ani další dva spolujezdcí, ale to už na místo přibíhají policisté. Těžce zraněného muže se policisté snaží transportovat do bezpečí, muž nařiká při každém pohybu. „Bolí to, bolí, strašně to bolí,“ křičí řidič škodovky a najednou začíná vykašlávat krev.

Zraněný chrlil krev

Zachraňující policisté se přesto chovají profesionálně. Mladý praporčík volá záchranku a křičí: „Kluci, zrychlete, musíme vyprostit všechny osoby, všichni zranění musejí rychle ven z vozidla, pryč z nebezpečného místa, auto může začít hořet, nebo vybuchnout.“ Jsou to mladí pražští policisté z jednoho útvaru služby pořádkové policie.

Jeden z cestujících má poranění břicha. Seděl na zadním sedadle a na klíně držel skleněnou desku, a ta se mu po nárazu zapíchla do břicha. Druhý spolucestující je v šoku, teče mu krev z ucha, pravděpodobně má vnitřní zranění.

CVIČENÍ

Ne, samozřejmě, nejsem na místě skutečné dopravní nehody.

Toto námětové cvičení je součástí druhého dne kurzu zdravotní přípravy v nestandardních situacích, které připravují ve Vyšší policejní škole v Praze v Hrdlořezích. Konkrétně na tento kurz zdravotní jsem slyšela z více míst slova chvály, proto jsem chtěla všechno vidět na vlastní oči, ale hlavně sledovat záchranu zraněných při modelových situacích. Mými průvodci se stali pplk. Mgr. Antonín Tesárek a pplk. Mgr. Jaroslav Vágner, z oddělení výcviku metodiky a integrace výuky. Společně kurz připravili, zpravidla ho vedou a další, kdo s nimi na kurzu spolupracuje je Ing. Ludmila Vacková, zkušená pedagožka z oddělení policejní psychologie a etiky.

INFORMACE O KURSU

Podplukovník Tesárek mi v úvodu nabídl, že mohu navštívit dva kurzy. Jeden je zaměřen pro mladé příslušníky služby pořádkové policie z pražské policejní správy. Druhého se účastní

3

maskované otevřené rány, hmatem poznáte skutečnou kůži a ne nějakou umělou hmotu.

Pro nácvik využíváme i trenažéry vlastní výroby, momentálně na přeřezávání bezpečnostních pásů ve vozidle. Je to velice důležité. Při dopravní nehodě je na místě hodně vypjatá situace. Řidič, nebo jeho spolujezdci mohou být po nárazu ve vozidle zaklínění a pás nejde odepnout. Nejednodušší je pás přerýznout, ale kde vzít nůž? Většina mužů zákona u sebe nůž má, ale ani jeden prozatím bez problémů pás nepřerýzl.

Ve škole připravujeme i další trenažér, tentokrát na vytahování zraněných osob z vozidla.

Do našeho povídání se opět zapojuje pplk. Tesárek. „Velice důležité jsou výkony figurantů, kteří svým profesionálním hereckým výkonem dodávají scénám tolik potřebnou atmosféru. Herecký výkon figurantů je autentický a účastníci kurzů se do role vžijí natolik, že s naprostou vážností poskytují našim kolegům zdravotnickou pomoc a figuranty opravdu utěšují.“

SRÁŽKA DVOU VOZIDEL

Přišel den „D“ probíhají modelové situace. První je popsána v úvodu a další se právě rozbíhá. Tentokrát se jedná o srážku dvou vozidel.

Hustý kouř zahaluje modrou oktávii a fialovou felicii. Řidič modrého vozidla vypadl ven. Ve vozidle ale jsou další zraněné osoby. Jeden má pneumotorax, druhý je v šoku a stále hledá dítě. Pořádkoví policisté i jejich

kolegyně si počínají zodpovědně a nic neponechávají náhodě. V bezpečném prostoru plní úkoly modelové situace, které předcházející den získali pouze v teoretické rovině. Místo dopravní nehody umocňuje zvuková nahrávka, kde slyšíme křik a nařikání zraněných a sirény sanitek, prostě velký zmatek.

Deset minut je strašně dlouhých, ale to je čas, který policisté mají na vyproštění zraněných osob a poskytnutí první pomoci. Do této doby by na místo měla dorazit i sanitka s lékařem. Čas uplynul a Antonín Tesárek akci končí.

REAKCE POLICISTY

Po ukončení modelové situace zastavují jednoho z účastníků kurzu. Je to mladý, hubený dlouhán se zrzavým ježkem. Ještě je zadýchaný. Přesto zastavuje. Uniformu má potřísněnou od krve. Ptám se ho na dojmy, jenom pokrčí rameny. „Jasně. Asi chcete slyšet, že se mi to bude hodit do služby. Máte pravdu, ocenil jsem, že jsem si mohl zkusit, i když jenom na figuríně, poprvé resuscitovat malé děčko. Víte mám totiž malého kluka. Vlastně až tady jsem se naučil, jak malému mohu pomoci, kdyby nastaly podobné problémy. Ve službě jsem se prozatím s podobnými zraněními jako tady nesetkal, pokud bych ale musel na ta-

- 1) Muž v klobouku neustále pobíhá kolem vozidla a hledá dítě.
- 2) Vážné je zranění muže v obličeji, pravděpodobně přišel o oko.
- 3) Řidič vozidla skončil na vozovce a je bezvědomí.

policisté z nejmenovaného specializovaného policejního útvaru. Jenom tak si budu moci udělat objektivní pohled na celý kurs.

Než navštívím kurz, musím oba sympatické policisty středního věku vyzpovídat. Zajímá mě, proč vlastně kurz vznikl a jak je organizován?

První se ujímá slova Antonín Tesárek. „Tento kurz první pomoci jsme připravili na základě zjištění, že se všichni policisté při poskytování první pomoci spoléhají na lékárníčku a její obsah. V situacích, kdy lékárníčku nemají, nedokážou improvizovanými prostředky zraněnému pomoci. První den našeho kurzu probíhá z devadesáti procent teorie.“

„Druhý den kurzu navozujeme reálné situace maskováním figurantů pomocí maskovacích sad,“ doplňuje Jaroslav Vágner. „Často doplňujeme maskovací sady, ale tady už přichází ke slovu nápaditost a šikovnost. Pokud si při našem nácviku sáhnete např. do na-

4

5

kovém místě zasahovat, budu se po absolvování tohoto kurzu cítit daleko jistější.“

„Obsah těchto kurzů je z devadesáti procent shodný pro všechny účastníky, pouze deset procent přizpůsobujeme vždy potřebám cílové skupiny,“ doplňuje Antonín Tesárek. „Kurzů se už zúčastnili nejen policisté z útvarů služby pořádkové policie, ale také z útvarů SKPV a dalších policejních služeb. Předpokladem úspěchu je zejména jednání s ‚metodiky‘ a ‚výcvikáři‘ jednotlivých policejních útvarů. Společná spolupráce nám pomohla a kurzy se nám prozatím daří takřkajíc ‚ušít na míru‘ dle požadavků zadavatele.“

HAVAROVANÉ VOZIDLO

Opět stojím před objektem specializovaných učeben. Jeden z mých průvodců upřesňuje poslední pokyny figurantům

a jeho kolega Vágner ještě upravuje maskování zraněných. Amputovaná ruka a otevřená zlomenina nohy vypadají jako skutečné. Výborné maskování a skvělé herecké výkony figurantů dodávají scéně naturalistický ráz, až se člověka na chvíli zmocní nepříjemný pocit. A o to ale vlastně jde. Na místo přibíhá hlídka policistů. Souhra týmu je naprosto perfektní. Je vidět, že se jedná o zkušené policisty z jedné specializované, a proto i nejmenované, služby policie.

Policisté mají před sebou několik zraněných, nejprve mapují situaci, zjišťují vážnost jednotlivých zranění a okamžitě jednají.

Jeden z cestujících přišel o ruku a silně krvácí, ruka zůstala ležet vedle škodovky. Druhý má otevřenou zlomeninu nohy a nohu zaklíněnou pod vozidlem, bolesti jsou opravdu veliké. Třetí muž má zranění v oblasti čehji, pravděpodobně přišel o oko, je mu zle a bolestí se opírá o kapotu. Kolem havarovaného vozidla pobíhá ještě jeden muž a neustále vykřikuje: „Kde mám dítě, zachraňte mého synka. Je hodně maličký, měl jsem ho ve vozidle, ale už ho nemám. Prozatím si ho nikdo nevšímá. Všichni zranění už jsou mimo vozidlo, ale jeden z policistů se ještě vrací zpět. Pod nedalekým keřem nalézá několikaměsíční miminko, nedýchá a jeho táta je pravděpodobně ve velkém šoku.

I tito policisté, kteří by mohli v porovnání se svou odpovědnou služební činností vše považovat tak trochu za hru, přistupují k nácviku s maximálním nasazením. Zraněné ošetřují pouze s tím, co mají při sobě, nebo

co našli ve vozidle. V tu chvíli člověka napadne, že otřepaný slogan – těžko na cvičišti, lehký na bojišti – platí i při profesní přípravě a výcviku policistů.

Po ukončení každého cvičení probíhalo ve třídě vyhodnocení. Na videozáznamu je vidět, jak se kdo snažil, ale i kde vznikla malá chybička. Instruktor pplk. Antonín Tesárek s pedagožkou Ing. Ludmilou Vackovou probírají s policisty jejich záchrannářskou práci. Z jejich strany zazněly připomínky i věcné rady a z pléna mužů zákona padlo několik dotazů.

Všichni účastníci kurzu mají ze svého zásahu při dopravní nehodě dobrý pocit, prošli na výbornou. Do podobné situace se vůbec nemusejí dostat, ale pokud nastane, určitě nebudou nečinně přihlížet. Sami dobře vědí, co mají dělat a jak postupovat.

Eva BROŽOVÁ

Foto archiv VPŠ a autorka

4) Zraněných je hodně a policistů málo. Proto dle vážnosti situace přebíhají od jednoho muže k druhému.

5) Práci policistů na bezpečném místě neustále Antonín Tesárek sleduje.

6) Zranění dolní končetiny je hodně bolestivé.

7) Zraněné osoby se policisté snaží udržet při vědomí, neustále s nimi hovoří a utěšují je.

8) Miminko policista resuscitoval, začalo dýchat a šťastný otec si ho přebírá.

9) Kouř zahaluje srážku vozidel a policisté zjišťují počet a vážnost zraněných. Jeden z mužů zákona volá záchranku.

